

David Molander

Den moderna staden i en komplex kropp

Joanna Persman

Publicerad 2014-01-29

David Molander

Fotografi

Var Tom 9 mars

Även film och animation

Beckers konstnärsstipendium går till David Molander i år. De flesta konst- och fotointresserade har knappast missat det. Man bör heller inte missa den utställning som invigdes på Färgfabriken i helgen. Molanders fotokonst uppenbarar sig här från sin mest, även i bokstavlig mening, storslagna sida. Miljön utanför och Färgfabrikens karakteristiska arkitektur utgör en perfekt scenografi för urbana berättelser.

Staden är inget ovanligt tema för konstnärer och fotografer. Desto svårare att göra det intressant. Det som utmärker Molanders verk är blandningen av dokumentation och kreativ manipulation. I hans händer är kameran inte längre ett redskap för att registrera det närvarande utan ett artificiellt öga som tolkar världen. Med digitala verktyg skapar han skickligt gåtfulla panoramor där verkliga platser plötsligt förvandlas till nya landskap. Göteborgs förorter i Backa på Hisingen, Brooklyns industriområde och Teufelsberg, Berlins eget Djävulsberg med de gigantiska golfbollarna, som under det kalla kriget var en av västvärldens avlyssningscentraler och som idag är en scen för graffitikonstnärer.

Stora projektioner på väggarna lockar till en hisnande rundtur. Från skyskrapornas svindlande vyer och färgstarka neonlys förflyttas vi tvärt till övergivna, vandaliserade kvarter och industriområden insvepta i ett skumt halvdunkel.

Molander synliggör det osynliga, det som vi ofta passerar med trötta, oseende ögon trots att det befinner sig mitt framför oss. Slussen i Stockholm är ett bra exempel. Denna idag så omstridda knutpunkt i Stockholms stadsplanering har en gång förevigats av Gunnar Smoliansky i svartvita sviter. Molanders kamera har obducerat samma slitna stadskroppsdela från hundratals vinklar. Hans bilder, ihopsatta till ett kollage, framstår som en konstnärlig kartläggning av Slussens DNA, där varje detalj innehåller information om organismen. Vackert och samtidigt ödesdigert i sitt budskap om tidens frammarsch och ett ohjälpligt slitage.

Ljud börjar bli en alltmer viktig del av Molanders arbetssätt. De visuella intrycken förstärks av gatutrafikens röster. Vajrar på Williamsburg bridge är som stadens harpa. Rop på taxi och hundskall är solon i stadens spontana konsert.

Den moderna staden i David Molanders bilder är en komplex kropp, vital och vacker i vissa avseenden, tragisk och otillräcklig i andra. Den storslagna arkitekturen är ett monument över en civilisation som uppskattar ingenjörskonst och har kvar sin framtidstro. En fet rätta, som i Through bridges promenerar mellan sopsäckarna, är samtidigt ett varsel om sjukdom, förruttnelse och fall.

Detta är en inte ens särskilt diskret påminnelse om att allt en dag ska bli aska. Skärningspunkten mellan utopi och dystopi finns just här.

Joanna Persman